

Rocov Fryslân

Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

	pagina
1. Inleiding	3
2. Organisatie	3
3. Adviezen	4
4. Betrokkenheid bij beleidskeuzes in het ontwikkeltraject.	7
5. Samenwerking en afstemming met met landelijke belangenorganisaties en met andere Rocovs.	7
6. Overleg op regionaal en landelijk niveau	7
7. Bestuurlijk overleg	8
8. Afkortingen	9

1. Inleiding

Stichting Rocov Fryslân is een platform van doelgroeporganisaties en individuele ov-reizigers, opgericht in 2003, dat vanuit de specifieke kennis en ervaring van de reizigers adviseert over de kwaliteit van uitvoering van het regionale openbaar vervoer in Fryslân. De stichting beoogt een platform te zijn waar de reizigersbelangen van alle doelgroepen in het openbaar vervoer vertegenwoordigd worden. De werkzaamheden van het Rocov bestaan primair uit het voeren van overleg en het uitbrengen van advies over veranderingen in het regionale openbaar vervoer die van belang zijn voor de reizigers.

2. Organisatie

Bestuur

In 2017 was de bestuurssamenstelling.

- Ton Ettema, voorzitter en lid namens ROVER.
- Marianne Rigter, penningmeester en lid namens NVVH.
- Pietie de Jong, secretaris en lid namens NVVH.
- Tones Meijer, lid namens Doarpswurk.
- Neli de Haan, lid namens SFO.
- Uco van Oorschot, lid, met als aandachtgebied het ov voor scholieren en studenten.
- Watze Drayer, lid namens SFO en nieuwe penningmeester per 2018.
- Pietie de Jong, lid namens de NVVH en nieuwe secretaris per 2018.

Mutaties bestuur 2017

- Neli de Haan heeft in het najaar van 2017 haar functie als lid van het Rocov neergelegd. Zij is opgevolgd door Watze Drayer.
- Marianne Rigter heeft per 21 december 2017 haar functie als penningmeester en als lid neergelegd. Zij is opgevolgd door Pietie de Jong.
- Uco van Oorschot is formeel toegetreden als lid per 21 december. Hij was al enige tijd als aspirant-lid actief in het Rocov.
- Tones Meijer heeft per 21 december 2017 zijn functie als lid neergelegd. Hij was lid namens Doarpswurk. Vanuit Doarpswurk wordt nog gezocht naar een nieuwe kandidaat.
- Watze Drayer is per 21 december 2017 penningmeester van het Rocov.
- Pietie de Jong is per 21 december 2017 secretaris van het Rocov.
- Erwin van den Berg is toegetreden als aspirant lid.

Het bestuur werd in 2017 ondersteund door Rinny Toornstra en Sjouke de Boer.

Inspraak Waddenveren

Rocov Fryslân faciliteert het consumentenplatform Waddenveren. Het Rocov heeft hierover afspraken gemaakt met het ministerie van I en M. De consumenteninspraak op de Waddenverenconcessies maakt geen onderdeel uit van de verslaglegging in dit jaarverslag.

3. Adviezen

De kerntaak van het Rocov is het geven van advies aan Arriva en de provincie Fryslân over wijzigingen in de uitvoering van het openbaar vervoer die van invloed zijn op de reizigers. In 2017 heeft het Rocov over de onderstaand onderwerpen een advies uitgebracht.

Fryslân Card

Het Rocov was positief over de introductie van de Fryslân Card en had al enkele jaren voor de invoering ervan gepleit voor een soortgelijke dagkaart voor toeristen. Het Rocov adviseerde echter negatief op de beperkte reikwijdte van de Fryslân Card. Bij wijze van pilot werd de Fryslân Card alleen ingevoerd in de gemeenten de Fryske Marren, Súdwest-Fryslân, Opsterland en Ooststellingwerf. De kaart was slechts bedoeld voor toeristen die een overnachting hadden geboekt in een van de bovenstaande gemeenten. Het Rocov vond dat de pilot waardevoller zou zijn geweest als de kaart was ontwikkeld voor een bredere doelgroep.

Vereenvoudiging kaartassortiment

Het Rocov heeft positief geadviseerd op het voorstel van Arriva om per 1 mei 2017 een vereenvoudiging van het kaartassortiment door te voeren. Deze vereenvoudiging was wenselijk omdat er in de verschillende concessies in Fryslân een te grote diversiteit aan dagkaarten en dagretours gehanteerd werd. Het Rocov heeft wel de kanttekening gemaakt dat er bij het nieuwe kaartassortiment ook gekeken zou worden naar de geldigheid in, en de overeenstemming met de aangrenzende concessiegebieden, zoals Groningen-Drenthe.

Dienstregelingaanpassing in 2017

Arriva heeft twee voorstellen gedaan voor wijzigingen van de dienstregeling in de concessiegebieden Noordoost Fryslân en in Noord- en Zuidwest Fryslân. Het Rocov had begrip voor de afweging die Arriva heeft gemaakt voor de dienstregelingaanpassingen en adviseerde positief. Ook reageerde het Rocov positief op de toezegging van Arriva om aan de halfuurdienst van lijn 14/114, zowel vanuit Drachten als vanuit Leeuwarden, nog een extra rit toe te voegen, waardoor de halfuursbediening doorgaat tot 19 uur.

Indexering landelijke tarieven 2018

Het DOVA (het samenwerkingsverband van de decentrale OV-autoriteiten) heeft aan de Rocovs in Nederland een voorstel voorgelegd voor de jaarlijkse landelijke tariefindexatie (Lti). Deze index was voor 2018 berekend op 1,13% en daarmee lager dan de verwachte stijging van de consumentenprijsindex. Rocov Fryslân is akkoord gegaan met dit voorstel.

Lijn 350, dienstregeling 2018

Het Rocov heeft met Arriva in twee overlegondes gediscussieerd over de mogelijke routevarianten van buslijn 350 in Fryslân. Arriva had ter voorbereiding daarvan notities gemaakt met routevarianten en afwegingen voor de aanpassingen aan deze buslijn. De aanleiding voor de verandering van de dienst van lijn 350 was de verschoven treintijd van de NS in Noord-Holland. Arriva en Rocov hebben gekozen voor een snellere route van lijn 350 in Fryslân over de A31 tussen de Afsluitdijk en Leeuwarden. Deze optie leverde een rijtijdwinst op voor de reizigers tussen Noord-Holland en Fryslân van 10 minuten, met behoud van bijna alle aansluitingen in de knoop Leeuwarden rond kwart over het uur.

Reactie op rapport Plan van aanpak duurzaam OV Fryslân

Het Rocov heeft in een brief aan Provinciale Staten gereageerd op het rapport 'Plan van aanpak duurzaam OV Fryslân'. In dit rapport werd voor de verduurzaming van het regionale spoorvervoer geanticipeerd op waterstof als energiebron voor de treinen. Het Rocov heeft juist gepleit voor (partiële) elektrificatie van het regionale spoor in Noord Nederland, omdat elektrificatie een bewezen techniek is met weinig kans op onvoorziene kostenoverschrijdingen en omdat er op deze wijze een doorgaande spoordriehoek Leeuwarden-Groningen-Zwolle kan worden gecreëerd, waardoor het spoorvervoer in het Noorden sneller en beter wordt en er een betere concurrentiepositie ontstaat ten opzichte van het autovervoer.

Pilots duurzaam ov

De gedeputeerde, de heer Kramer, heeft het Rocov gevraagd mee te werken aan de experimenten rond het strekken van de buslijnen 51 en 54. Deze experimenten maken deel uit van het plan van de Provincie om het busnetwerk meer duurzaam en toekomstvast te maken. Andere componenten uit dit plan zijn het invoeren van specifieke scholierenlijnen en de inzet van kleiner materieel op zwakke buslijnen. De experimenten met het strekken van de buslijnen zullen plaatsvinden in de verlengde concessieperiode en zijn bedoeld om ervaring op te doen met het effect van het strekken van buslijnen. Het Rocov heeft aangegeven

graag mee te werken aan de experimenten, om vanuit het reizigersperspectief te kunnen meedenken en beoordelen wat de beste oplossing is voor de verschillende reizigersgroepen in het ov.

Reactie Rocov op voorstel tarieven 2018

Arriva heeft in 2017 een voorstel gepresenteerd om per 2018 het assortiment aan tarieven en producten volledig te herzien. Doel was om te komen tot een sterke vereenvoudiging van het kaartassortimenten, het weghalen van de verschillen tussen de kaarten en abonnementen in de beide concessiegebieden en het verbreden van de geldigheid van de kaarten en abonnementen. Het Rocov kon zich vinden in de motivatie en de doelen van Arriva en heeft positief geadviseerd op het voorstel, met de voorwaarde dat de overgang gemiddeld genomen budgetneutraal is voor de reizigers. Het Rocov heeft verder aangegeven betrokken te willen worden bij de monitoring van de transitie naar het nieuwe tarievenhuis.

Cashloos betalen

Arriva heeft aangegeven per 2018 te gaan stoppen met het accepteren van contant geld in de bussen. Deze maatregel was bedoeld zijn om de veiligheid van de chauffeurs te verbeteren. Het Rocov heeft negatief geadviseerd op het voorstel. Het Rocov vond dat het weren van contant geld in de bus niet in het belang is van de reizigers. Er werd bovendien geen onderbouwing gegeven van de noodzaak van de maatregel. De kosten voor de invoering van de maatregel zouden voor een deel worden verhaald op reizigers. Een procedureel bezwaarpunt was dat er aan het Rocov geen advies was gevraagd over het voornemen om te stoppen met contant geld op de bussen, terwijl dit volgens het besluit personenvervoer wel had moeten.

Dienstregeling 2018 regionaal spoor Arriva

Het Rocov heeft geadviseerd twee ritten toe te voegen aan de dienstregeling van de stoptrein vanuit Leeuwarden richting Groningen. Daardoor wordt het dagpatroon gelijk met dat van de trein van Groningen naar Leeuwarden.

Het Rocov was verder positief over de betere overstapmogelijkheden in Leeuwarden op de trein richting Stavoren, door een aanpassing van de vertrektijd van deze trein vanuit Leeuwarden. Verder ging het Rocov akkoord met de afwijkende patroontijd van de eerste trein vanuit Harlingen-Haven op zaterdag- en zondagmorgen. Deze afwijkende tijden waren van belang voor de overstapmogelijkheden in Leeuwarden op de trein van NS richting de Randstad.

Dienstregeling 2018 bussen Arriva Advies busdienstregeling Arriva 2018

In het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad heeft het Rocov gepleit voor een Elfstedentocht per openbaar vervoer als attractie. Het idee was dat men met een speciale dagkaart (of meerdaagse kaart) voor trein en bus langs de Elfstedenroute of een gedeelte daarvan kon reizen en allerlei attractiepunten kon bezoeken.

Verder heeft het Rocov aandacht gevraagd voor de knelpunten die zijn ontstaan door de gewijzigde dienstregeling van lijn 350. Vanuit Bolsward waren er klachten over de langere omreisroute en overstap via Kimswerd in de avonduren en in de weekenden.

4. Betrokkenheid bij beleidskeuzes in het ontwikkeltraject, zowel bij de vervoerders als bij de provincie.

In de overlegrelatie die het Rocov in 2017 had met provincie en met Arriva werden de wijzigingsvoorstellen vaak al besproken voorafgaand aan het formele adviestraject. Dit is onder meer gebeurd bij de busdienstregeling. Door deze werkwijze kon het Rocov al eerder in het proces proberen invloed uit te oefenen op de keuzevarianten.

5. Samenwerking met landelijke belangenorganisaties en afstemming met andere Rocovs.

Voorzittersoverleg Rocovs

De voorzitters van de Rocovs in Nederland hebben in 2017 iedere kwartaal een overleg gehad over de ontwikkelingen in het openbaar vervoer. Het ging daarbij om afstemming van thema's die ook in andere regio's spelen, om landelijke ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de nieuwe betaalwijzen in het openbaar vervoer, en om de voorbereiding van de inbreng in het Nationaal ov-beraad (Novb).

Werkgroep Rocovs

De landelijk werkgroep van de Rocovs is in 2017 iedere kwartaal keer bij elkaar geweest. Deze werkgroep bereidt de standpunten en adviezen voor ten behoeve van het voorzittersoverleg van de Rocovs.

6. Overleg op regionaal en landelijk niveau.

De voorbereiding van schriftelijke adviezen aan de regionale vervoerder en de Provincie Fryslân op grond van de Wet Personenvervoer 2000 wordt verzorgd door de ambtelijk secretaris van Rocov Fryslân. Besluitvorming vindt plaats in de reguliere Bestuursvergaderingen van Rocov Fryslân.

In 2017 zijn er daarvan 8 bijeenkomsten geweest, meestal voorafgegaan door een ambtelijk overleg met de vaste contactambtenaar. Daarnaast zijn er nog 5 extra individuele overleggen geweest met ambtelijke specialisten van de Provincie.

Hieronder zijn nog een aantal specifieke externe contacten in 2017 benoemd:

- Noordelijke OV- en Spoortafel zowel ambtelijk als bestuurlijk: 3x
- Politieke bijeenkomsten waaronder PS: 4x
- Bestuurlijke overleggen met Gedeputeerde: 3x
- Vergaderingen Consumentenplatform Waddenveren-west en -oost: 8x
- Bijwonen Symposia en Congressen: 6x
- Overleg met Arriva: 4x
- Overleg met NS: 3x
- Landelijk overleg voorzitters Rocov's: 2x
- Overleg met Rocov Noord-Holland (noord) over Q-liner 350: 2x
- Overleg met ministerie I&M over Waddenveren: 1x
- Bijeenkomsten experiment buslijnen 51 en 54: 4x
- Overleggen met experts: 3x
- Overleggen stadsdienst Leeuwarden: 2x
- Bestuurlijk overleg met Gemeente Leeuwarden: 1x
- Representatieve bijeenkomsten: 2x
- Schouwen specifieke situaties in de praktijk: 2x
- Overleg met een reiziger over 1 klacht: 1x

7. Bestuurlijk overleg

In 2017 heeft het Rocov op 11 mei, 28 september en 21 december een overleg gehad met de gedeputeerde, de heer Kramer. Daarin is ondermeer besproken:

- De inbreng op de BO spoortafels.
- Het plan Hoogeveen over regio-IC.
- De experimenten met de buslijnen 51 en 54 in het kader van duurzaam en toekomstvast openbaar vervoer.
- De voortgang van de mobiliteitscentrale Jobinder en integratie van de Opstapper.
- De aanbesteding van het regionaal spoorvervoer en de keuzevarianten voor de duurzaamheid.
- De verduurzaming van het regionaal ov.
- Leeuwarden culturele hoofdstad 2018.
- De dienstregeling van het HRN in 2018 en verder, en de gevolgen voor bereikbaarheid van de Friese stations.
- De tariefmigratieplannen van Arriva en de monitoring.

- De invoer van het cashloos betalen in de bus.
- De Fryslân Card.

8. Afkortingen

- Bp Besluit personenvervoer.
- DO Decentrale overheid.
- SFO Stichting Friese Ouderenbonden.
- Lti Landelijke tariefindex.
- LTK Landelijk tarievenkader voor de regionale tarieven.
- PvE Programma van Eisen.
- Novb Nationaal ov beraad.
- ROCOV Regionaal Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer.
- ROVER (vereniging) Reizigers openbaar vervoer.
- OV Openbaar vervoer.
- NVVH Nederlandse Vereniging Van Huisvrouwen, NVVH-Vrouwennetwerk.